

τά υλικά, πού χρησιμοποιούνται διά τὸ κλεισίμων των.

η) Ἐπιστρεφόμενα κιβώτια καὶ κυτία ἐκ λευκοσιδήρου: Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, κιβώτια συσκευασίας καὶ κυτία ἐκ λευκοσιδήρου ἐπιστρέφονται. Ἡ διαδικασία αὕτη εἶναι ἀντιοικονομικὴ. Ἀναφορικῶς μὲ τὰ χαρτονοκιβώτια, εἶναι εἰς ἀρίστην κατάστασιν, ὅταν χρησιμοποιοῦνται διὰ πρώτην φοράν, ἀλλὰ εἰς ἄθλιαν κατάστασιν κατὰ τὴν τελευταίαν των διαδρομὴν. Δὲν ὑπολογίζονται, εἰς τὰς περισοτέρας των περιπτώσεων, τὰ ἐξοδα ἐναποθηκείσεως, καταχωρισμοῦ, περισυλλογῆς, καθαρισμοῦ, ἐλέγχου καὶ ἐπανακατεταρισματοῦ.

θ) Νωπὰ φρούτα: Δυστυχῶς, λόγῳ τῆς ἐποχῆς, δὲν μοῦ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθῆσω ἐκ τοῦ πλησίον τὸν τρόπον συσκευασίας φρούτων πρὸς ἐξαγωγήν.

ι) Ἐργατικά: Πολὺ ὀλίγη ἢ οὐδεμία σημασία δίδεται εἰς τὸν χειριστὴν. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἡ κόπωση ἦτο δυνατόν νὰ μειωθῇ σημαντικῶς, ἐὰν ὀλίγη μόνον σκέψις ἐδίδετο εἰς τὸ σύστημα ἐργασίας. Ἐπὶ παραδείγματι, οἱ χειριστοὶ ἦτο δυνατόν νὰ ἐργάζονται καθήμενοι, εἰς πολλὰς περιπτώσεις. Ὑπέπεσον εἰς τὴν προσοχήν μου, ὅτι μικραὶ ποσότητες πρώτων ὑλῶν ἔπρεπε νὰ ἀνυψωνται ἀπὸ τὸ ἔδαφος, διὰ νὰ τοποθετηθοῦν ἐπὶ πλάστιγγος ἢ τραπέζης, ἐνῶ τὸ σύνολον τοῦ ἔμπορεύματος ἠδύνατο νὰ εἶχε τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἴδιον ὕψος μὲ τὴν πλάστιγγα. Ἐρπύστρια (κυλιόμενοι κύλινδροι) ἦτο δυνατόν νὰ χρησιμοποιοῦνται. Ἐξοικονομήσεις πολλῶν ὥρων σπαταλωμένης ἐργασίας ἦτο δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῆ, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως «πλατφόρμ» καὶ «παλετιῶν», ἐν συνδυασμῷ μὲ χειροκίνητα βαγονέττα.

ια) Γενικά: Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, βιομηχάνου διαφόρων προϊόντων κατασκευάζουσι οἱ ἴδιοι τὰ εἶδη των συσκευασίας, ὅπως κυτία ἐκ λευκοσιδήρου, χάρτινα κυτία, σακκίδια χάρτινα ἢ πλαστικά καὶ ἐκτυπῶνται οἱ ἴδιοι τὰς ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιούμενας ἐτικέτας. Μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἐν λόγω βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις διαθέτουν δαπανηρότατα μηχανήματα, τὰ ὁποῖα, ὅμως, λειτουργοῦν ἐπιφρισμένας μόνον ὥρας τὴν ἐβδομάδα. Μοῦ ἐξήγησαν, ὅτι αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι οἱ προμηθευταὶ εἰδῶν συσκευασίας δὲν εἶναι ποτὲ ἐμπρόθεστοι εἰς τὰς παραδόσεις των καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ παραγωγή δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διακόπτεται μέχρι παραδόσεως των εἰδῶν συσκευασίας. Ἀφ' ἑτέρου, ὅμως, μοῦ ἐδόθη

καὶ ἡ πληροφορία, ὅτι οἱ βιομηχάνου δὲν παραγγέλλουσι ποτὲ ἐγκαίρως τὰ εἶδη συσκευασίας των. Μία τοιαύτη κατάστασις εἶναι τελείως ἀντιοικονομικὴ καὶ θεωρῶ, ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες κατασκευάζουσι αἱ ἴδιοι τὰ εἶδη των συσκευασίας, αὐταπατῶνται.

Μέχρι τοῦδε, οὐδεμία ἢ πολὺ ὀλίγη προσπάθεια ἐγένετο πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἀναγνωρίσεως των διαφόρων προϊόντων, παραγωγῆς τῆς ἰδίας ἐταιρίας, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τυποποιημένων συσκευασιῶν ἢ ἐκτυπώσεων. Αὐτὸ κυρίως πρέπει νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἐκτιμῶνται δεόντως αἱ σημεριναὶ συνθήκαι τοῦ marketing.

Συμπεράσματα :

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ συστήσω, ὅπως δοθῆ ἄμεση προσοχὴ εἰς τὰ κάτωθι :

1. Ὅπως τὸσον οἱ κατασκευάζοντες, ὅσον καὶ οἱ χρησιμοποιοῦντες εἶδη συσκευασίας, ἔχουν ἐπαφὰς μεταξὺ των, διὰ μέσου κάποιοι ἰδρυθησομένων ὀργανισμῶν, ἵνα λαμβάνουν ἀμοιβαίως γνώσιν των προβλημάτων των καὶ ἵνα δημιουργηθῆ ἀτμόσφαιρα ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης. Θὰ ἔπρεπε νὰ μελετηθῆ ἡ ἴδρυσις ἰνστιτούτου, παρομοίου πρὸς τὸ Ἰνστιτούτον Συσκευασίας τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Ἡ Ἑυρωπαϊκὴ Ὁμοσπονδία Συσκευασίας θὰ ἦτο πρόθυμη νὰ παράσχη τὴν βοήθειάν της, ἐὰν αὕτη τῆς ἐζητεῖτο.

2. Ἡ συσκευασία καὶ τὸ «μάρκετινγκ» εἶναι τὸσον ἀλληλένδετα, ὥστε νὰ εἶναι ἀναγκαῖα κάποια ἐρευνα, πρὸς διαπιστώσιν τῆς ὀρθῆς συσκευασίας. Τοῦτο θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ὁμαδικῶς, ἐὰν ἡ ἐν τῇ ἀνωτέρω α' παραγράφῳ σύστασις γίνῃ ἀποδεκτὴ, χωρὶς νὰ ἀποκλείη καὶ τὴν παράλληλην μελέτην τοῦ προβλήματος, ὑπὸ των ἐνδιαφερομένων ἐπιχειρήσεων ἰδιαίτερος.

Θὰ ἦτο λίαν ὑποβοηθητικὸς ἕνας προγραμματισμὸς, ὡς ὁ πραγματοποιηθεὶς τελευταίως, ἐν Βιέννῃ. Τὰ θέματα, ἅτινα συνεζητήθησαν κατ' αὐτὸν, ἦσαν: «Ἡ συσκευασία ὡς παράγων εἰς τὸν οἰκονομικὸν προγραμματισμόν». «Ἡ ἐργασία διερευνησεως ὑποβοηθεῖ τὴν πρόοδον εἰς τὸν τομέα τῆς συσκευασίας». «Ἡ συσκευασία ὑποβοηθεῖται ἀπὸ ἐρευνας ἀγορᾶς καὶ τὴν διαφήμισιν». «Σχεδιασμὸς καὶ συσκευασία». «Ψυχολογία καὶ σχεδιασμὸς συσκευασίας».

3. Αἱ χρησιμοποιοῦσαι εἶδη συσκευασίας ἐπιχειρήσεις πρέπει νὰ προβοῦν εἰς «μελέτην ἐργασίας», μὲ σκοπὸν τὴν οἰκονομικωτέραν χρησιμοποίησιν των ἐργατικῶν καὶ των πρώτων ὑλῶν, πού ὑπεί-